

De verkiezingen voor het Spaarfonds

DEN HAAG

EEN maand na de verkiezing van de Kern zullen de meesten onzer opnieuw naar de grote cantine gaan om hun stem uit te brengen.

Thans zullen wij de vertegenwoordigers van het personeel kiezen in het Bestuur en de Controle-commissie van de Stichting Spaarfonds. Dit zijn functies, die niet eenvoudig te vervullen zijn en kennis van zaken vereisen.

Zoals bekend uit de publicaties over het fonds, hebben de middelen de f 300.000.— overschreden.

De Kern heeft dan ook gemeend een aantal personen, die zij daartoe geschikt acht, voor deze functies candidaat te moeten stellen. Haar weldgemeende advies is, dat Vrijdag a.s. de stembiljetten als volgt worden ingevuld:

- Bestuur:
X J. v. d. Linden, Ald. Financien
X J. D. v. Rietschoten, Ald. Loonaandinst.
X H. Rijnholt, Ald. Metaalmagazijn
C. Schrevel, Ald. Arbeid
H. J. v. Grafhorst, Ald. Kostprijs
W. N. J. Vreeken, Ald. Metaalwaren
L. den Hartogh, Ald. Sociale Zaken

Excursie naar de Avro-Studio

Het bezoek aan de omroepstudio's is thans definitief bepaald op Maandag 30 December a.s.

Voor deze excursie hebben zich in totaal 120 deelnemers opgegeven.

De studio die bezocht wordt is de A.V.R.O.-studio aan de s-Gravelandseweg te Hilversum.

De keus op deze studio is bepaald, nadat eerst overleg is gepleegd met de Stichting Radio Nederland in Overgangstijd.

Door een klein aantal deelnemers wordt voor deze excursie niet gespaard op een budgetgeleekant. Deze deelnemers moeten de onkosten à f 7.— voldoen Maandag en Dinsdag a.s. tijdens de pauze in wachtkamer 2. Verder is het noodzakelijk, dat de deelnemers, die vanuit een andere plaats dan den Haag vertrekken, dit eveneens Maandag en Dinsdag a.s. tijdens de pauzes in wachtkamer 2 mededelen.

- B. Posma, Ald. Verkoop
C. A. M. Kroon, Ald. Organisatie
J. Dreef, Ald. Machinale Houtbewerking
C. G. Evers, Ald. Adm. Nederl. Kroon
A. de Vries, Ald. Montagemaagazijn

Controle-commissie:

- X J. H. Enters, Ald. Voorcalculatie
X W. I. Stoffers, Ald. Hoofdboekhouding
H. Noordeloos, Ald. Expeditie
A. Kamerling, Ald. Technisch Bureau
A. H. H. J. v. d. Lans, Ald. Prod. Bureau
F. G. Hupse, Ald. Documentatie
H. Korsman, Ald. Productie Bureau

Waarom dit onze mening is, hopen wij nog nader uiteen te zetten.

Het staat een ieder natuurlijk vrij zijn stem op andere dan de aangekruiste candidaten uit te brengen.

Daar heb ik VDH niet voor nodig

Toen enige tijd geleden een aantrekkelijke plaat van onzen reclametelekenaar op het aankondigingsbordje in de hall van de fabriek Maanweg prijkte, hoorde ik één van de jongeren, na het lezen van de aankondiging van een excursie, de opmerking maken: „Daar heb ik van de Heem niet voor nodig”. Gelukkig, dacht ik, er zijn toch nog jonge mensen, die weten op welke wijze ze hun vrije tijd goed kunnen besteden.

Een paar dagen daarna kreeg ik echter gelegenheid kennis te nemen van de wijze, waarop deze jongeman zijn tijd passeerde. Toen stond het voor mij weer als een paal boven water, dat voor de Commissie „Vrije tijd besteding” wel degelijk een grote taak is weggelegd.

De taak om de mensen, die een derde van hun tijd in de fabriek doorbrengen, te wijzen op het nut van een goede besteding van de vrije uren.

Woensdag 18 December 8 uur — filmzaal fabriek Maanweg —
Lezing door den heer
L. W. van der Heem.

Onderwerp: INDIE

Toegangsbewijzen gratis verkrijgbaar Maandag en Dinsdag a.s. tijdens de pauzes; voor de fabriek Maanweg in Wachtkamer 2, voor de rijwielabriek bij den heer Dekker.

Hoe Karel Knots ons Haagse bedrijf zag

Nummer 24 — Afdeling Arbeid en Sociale Zaken

Als het Karel Knots alleen te doen was geweest om zijn collega's voor te lichten over het werk van de andere fabrieksafdelingen had hij zich een bezoek aan de afdeling Arbeid wel kunnen besparen. Arbeid is immers het Alpha en Omega, het begin en het einde van ieders loopbaan van V.D.H., het is zeker niet een afdeling waar men nooit iets van merkt: intergendum!

Afdeling Arbeid zet haar licht niet onder een korenmaat, aan haar bemoeiing kan niemand zich onttrekken, zelfs Karel Knots niet. Karel was bij ons in dienst gekomen doordat hij zoekende naar werk bij ons was binnengestapt. Hij had met vele anderen in de wachtkamer van afdeling Arbeid geduldig zijn tijd gebeid en zich onledig gehouden met het invullen van een ellenlang sollicitatieformulier. Daarna was hij te woord gestaan. En alsof het sollicitatieformulier nog niet voldoende was, had hij toen nogmaals haarlijn moeten vertellen wie hij was, wat hij wilde gaan doen en wat hij kon. Toen had men hem een plaats aangeboden en verteld, wat van hem verwacht werd. Karel

was er op ingegaan en zo een van onze collega's geworden.

Hij wist niet dat men op de afdeling Arbeid vele gegevens van zijn sollicitatieformulier op een personeelskaartsysteem had overgebracht en dat men daarop alle veranderingen en belangrijke gebeurtenissen registreerde, als ware het een stamboek.

Karel zorgde er zelf wel voor, dat het contact met Arbeid levendig bleef. Iedere maand kwam hij er zijn tramkaart bestellen en toen hij zover was, dat hij voldoende punten voor een stofzuiger had, liet hij zich door Arbeid hiervoor prompt een briefje geven. Eenmaal was hij een paar dagen ziek — het duurde niet lang of een vriendelijke afgezant van Arbeid kwam naar zijn werkstand vragen.

Arbeid was de Burgerlijke Stand van V.D.H., afwielend en nooit falend — Arbeid is de afdeling, waar men met de voortdurende zorg zit, het bedrijf op vele plaatsen van geschikte arbeidskrachten te voorzien.

Vandaar: aannemen, overplaatsing, ontslag, regelingen van lonen, opslagen, promoties, boeten (een kwaad ding) en punten (een

SINT NICOLAAS

in Den Haag

St. Nikolaasje kom maar binnen met je knecht.....

Dit was het versje, dat gezongen werd toen St. Nicolaas plechtig, met Pietebas, onze cantine op de 3e verdieping binnentrad.

Hier waren een kleine 200 kinderen van onze werknemers, zowel uit fabriek als van kantoor, vertegenwoordigd. Het enthousiasme waarmee hij ontvangen werd, was groot. Honderden ogen keken vol verwachting, maar toch angstig naar dien groten kindervriend. Door overstelpende drukte kon de goede Sint slechts een kwartiertje blijven. Enkele ondeugende kinderen kregen een reprimande, doch er waren ook woorden van lof en tegenover de kleintjes toonde de Sint zich de ware kindervriend.

Zijn bezoek kon echter niet lang duren, er wachtten nog meer kleinen en daarom vertrok de Sint, terwijl de jeugd enthousiast zong: Dag St. Nikolaasje daag..... daag zwarte Piet!

De goocheltrucs vonden gretig bijval, maar het hoogtepunt van deze middag was toch wel: de Poppenkast. Deze werd vertoond na de pauze, waarin de kinderen voorzien werden van limonade en speculaas. Met intense aandacht werd het verhaal gevolgd van St. Nicolaas, Pieteman en de schimmel, die naar Holland gingen om daar de mensen en vooral de kinderen met geschenken te verblijden. De luitje Jan Klaassen werd uitgescholden voor: slaapkop, en luljak. Ook ontstond er grote hilariteit wanneer het paard koppig bleef staan, geen poot ver-zette, voordat het een „sukkerribbest” had gekregen. Dan trok het weer verder. Tot aan Holland toe had dit den Sint als 36 suikerbeestjes gekost.

Maar zoals gewoonlijk was het ook hier: eind goed al goed!

De luitje Jan Klaassen toonde dat hij wel anders kon en kreeg als beloning van Sint Nicolaas de schimmel, die Sint echter ieder jaar weer zou komen lenen.

Moe, maar voldaan, ging alles naar huis. Het was een prachtige middag geweest.

goed ding), reiskostenvergoeding, tramkaarten, autobussen, vacantes, leeringsopleiding en zelfs typeurscursus.

Wie Arbeid zegt, bedoelt daarmee tevens de Sociale Afdeling, door velen dikwijls genoemd als de Barmhartige Samaritaan of Sint Nicolaas.

Nummer 57

het V.D.H.-tje

24 Dec. 1946

NIUWSBLAD VOOR HET PERSONEEL - VAN DER HEEM N.V. - DEN HAAG - HOLLAND

TERUGBLIK OP HET JAAR 1946

Moelijk jaar

toch niet geheel ontevreden

Zakelijk gesproken heeft het jaar 1946 voor ons afgedaan: waalf maanden lang hebben wij samen gewerkt, en samen alle voldoening en teleurstelling ondervonden die het leven met zich brongt. Het economisch herstel van ons land heeft zich niet voltrokken in het tempo zoals wij dat graag zouden hebben gezien, nog steeds is er grote schaarste en duurt. Het ligt niet op onze weg onze mening daarover te geven; het economische herstel is niet alleen een Nederlands probleem — het is een wereldprobleem. Laten wij ons hier beperken tot ons eigen bedrijf.

De factoren, die hier hun invloed deden gelden zijn: veranderende en ongeoorloofd verzuim. Wij hebben hier al meer op gehamerd en wij zullen dit blijven doen zolang de productie lijdt onder het gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel van enkelingen.

Men heeft niet alles in eigen hand. Als op een gegeven moment een leverancier in de steek laat, staan wij machteloos, doch het is ergelijk als op een Maandagmorgen een band niet kan draaien, omdat er zoveel absent zijn. Niet omdat zij ziek zijn, maar omdat men geen zin heeft. Het is herhaaldelijk voorgekomen, dat meisjes die met de auto bijna van huis gehaald werden, in Den Haag gingen winkelen en zich 5-avonds weer netjes naar huis lieten rijden.

Wie erom lacht, lacht zichzelf uit, want deze lieden bewijzen de gemeenschap wel een zeer slechte dienst. Evenzo de langzaam vordert. Verder het langzaam nieuwe nabewerking, die helaas slechts op gang komen van de Nederlandse productiviteit, integendeel zij veroorzaken slechts grote kosten, van inleren en administratie. Dergelijke mensen die

van het ene bedrijf naar het andere fladderen, komen neigens op gang; zij zijn steeds aan het inwerken. Voor de onderen, op wier schouders het werk neer kwam, was het daardoor dikwijls een vechten tegen de Bierkaai en het is voor een belangrijk deel aan hun lijer en toewijding te danken, dat wij over het afgelopen jaar niet geheel ontevreden mogen zijn.

Van der Heem N.V. heeft zijn steentje bijgedragen tot het economisch herstel van ons Vaderland.

Er is een behoorlijke productie geweest aan radiotoestellen en stoffzuigers.

Een aanzienlijk deel van deze productie moest in het kader van de desviationsvoorziening worden uitgevoerd en hoe on aangenaam dit enerzijds was voor de Nederlandse kopers, die allen vol ongeduld wachten op onze artikelen, anderzijds stemt het ons tot voldoening dat wij zoveel onmisbare desviaten hebben kunnen inbrengen, desviaten die broodnodig zijn in de letterlijke zin van dit woord.

De aanwerving van de benodigde arbeidskrachten heeft onze onderneming voor grote problemen gesteld — het inleren en scholen van de nieuwelingen legde een extra taak op de schoulers van de oudgedienden, van wie zo naast hun gewone werk, dat zij met bijzonder ijver verrichtten, een extra prestatie verlangd en verkregen werd.

Er waren belangrijke gebeurtenissen: het 20-jarig jubileum op 1 Mei 'j., de overneming van gebouwen en inventaris van de fabriek te Utrecht, de bouw van de nieuwe nabewerking, die helaas slechts langzaam vordert. Verder het langzaam op gang komen van de Nederlandse productiviteit, integendeel zij veroorzaken slechts grote kosten, van inleren en administratie. Dergelijke mensen die

* KERSTLIED *

Maar ik en gij waren niet daarbij,
Ons trokken te vele zaken
naar aardse gewichtigdoenerij
naar wereldse vermaken
Of naar onze zorgen voor drank en spijs.
Kyrië Eleis.

Doch ik en gij komen achteraan
Met duizenden meegelopen
Wij zullen wel lang in de rij moeten staan,
Maar de staldeur is nog open.
Wij worden misschien nog wel eenmaal wijs.
Kyrië Eleis.
Anton van Duinkerken

Helaas vond deze drukte tengevolge van de eerder genoemde factoren, geen bekroning in betere bedrijfsresultaten. Dit zal ons echter niet ontmoedigen doch juist een prikkel zijn om in 1947 gezamenlijk de strijd aan te binden, tegen ongewoon groot verzuim en veranderwoede. Slechts dan zal ons bedrijf volle kracht kunnen draaien en de productie leveren waar ons land zo dringend behoefte aan heeft, slechts dan zullen de resultaten ons allen voldoende geven.

FABRIEK UTRECHT ROOKVERBOD

In overleg met de Kern is het volgende bepaald:
Na 1 Januari a.s. zal te Utrecht, evenals aan de Maanweg en bij de Nederlandsche Kroon, alleen nog in de cantine tijdens de middagspauzes gerookt worden; met het roken tijdens werktijd is het dan dus gedaan.
Er zijn gegronde redenen voor dit rookverbod, waarvan slechts enkele door de Directie schriftelijk aangewezen ruimten zijn uitgezonderd, en de voornaamste is wel, dat roken altijd brandgevaar met zich brengt, al is dit gevaar in een afdeling Expeditie uiteraard veel groter dan in de Stampertij. Brand zullen wij overal en altijd tot elke prijs moeten voorkomen, ongeacht de relatief lagere premie, die de brandverzekeringmaatschappijen aan een niet rokend bedrijf opleggen. V.D.H. weet wat brand is — de fabriek aan de Stortenbekerstraat heeft door achteloosheid met vuur eenmaal zware brandschade gehad.
Een troost is het voor de rokers, dat zij nu beter kunnen uitkomen met hun schrale rantsoen, dat toch niet voldoende was om overdag te kunnen roken. Zij kunnen nu s'avonds hun sigaarfe roken en houden hun centen in de zak, inplaats van hiervoor zwart te kopen.
Dit zal op de duur een geldelijk voordeel zijn, dat de rokers en hun vrouwen zeker niet zullen onderschatten.

De laatste O van O.S.O. in Utrecht.

Op 4 November woed de vlag van de fabriek in Utrecht want dien dag traden de trechters in de VDH-kring. Zij toonden hun fabriek helder opgeruimd en model-schoongemaakt; daarvoor is hun reeds eerder een pluim op de hoed gestoken. Deze dagen zagen wij dezelfde fabriek terug na ruim een maand productie. Hoe was het met de laatste O van O.S.O.?
Hoe zagen de afdelingen en machines er nu uit?
Welnu, we hebben dat ditmaal kunnen constateren dat de Utrechtse afdelingen de kunst verstaan hun afdelingen en machines te onderhouden zoals het behoort. Het was prima O.S.O. actie het best voor den dag gekommen?
Een moeilijke beslissing, na rijp beraad werd aan de gereedschapmakerij de eerste plaats toegekend.
De heer Jongbloed en zijn mannen zijn dus de kampioenen van deze O.S.O. actie geworden. Bravo gereedschapmakers!
Er komen geen medailles of lauwerkransen aan te pas, maar wel heeft de Directie voor

Het pensioenfonds de voorlopige regeling

Regeringsmedeling veroorzaakt onzekerheid

Toen de heer J. van der Heem op 2 Mei j.l. het stichten van een pensioenfonds aankondigde, werd deze mededeling met veel voldeening ontvangen.
Een pensioenfonds was iets, dat nog aan onze sociale voorzieningen ontbrak al lag het voor de hand, dat de behoefte aan zo'n fonds zich bij ons overwegend jonge personeel pas op de duur zou doen gevoelen. Dat was op 2 Mei 1946. Wie meende, dat het pensioenfonds op 3 Mei in werking zou kunnen treden, onderschatte ten enen male de omvang van de voorbereidende maatregelen. Er werd echter hard gewerkt en wij zijn zover, dat een bevestigende pensioenregeling op 1 Januari 1947 in werking had kunnen treden als... als de Regering zelf inmiddels niet over pensioen begonnen was. In November is namelijk bij de Kamer een wetsontwerp ingediend, „Noodregeling ouderdomsvoorziening“. Dit is nog wel geen definitieve regeling, maar slechts een overgangsmaatregel, doch het betekent, dat de sociale verzekering geheel herzien zal worden, ook al zal het wel enige jaren duren voor dit zijn beslag gekregen zal hebben.
Toen Vaderlijke Staat zo dus zelf het onderwerp: pensioenering aansneed hebben wij ons terecht afgevraagd: heeft het voor ons nu wel zin om hiermee voort te gaan.
Wij hebben ons echter niet alleen willen verlaten op ons eigen oordeel, doch zijn te rade gegaan bij deskundigen. Men is inderdaad van mening, dat het thans niet het goede moment is om een definitieve pensioenregeling te treffen, daar niet te voorzien is, welke maatregelen de Staat in deze zal nemen en men veilig kan aannemen, dat de particuliere — en de staatsregelingen op een of andere wijze gekoppeld zullen worden.
Het zal echter nog wel 3 of 6 maanden duren, voor we precies weten wat er gebeurt.
Dit neemt niet weg, dat hoe de regeling ook wordt, de Staat zeker niet van plan of verstrekt, wij zullen voor dat pensioen zelf moeten sparen, evengoed als wij dat bij een eigen pensioenfonds moeten doen. En wat dat sparen betreft: hoe eerder hiermede begonnen wordt, hoe beter en daarom hebben wij niet gewacht, doch een voorlopige regeling ontworpen om zodoende de een zo groot mogelijk fonds te vormen door te sparen.
Het bestaande Spaarfonds wordt benut om aansluiting op het Pensioenfonds te krijgen. Dit bracht de volgende wijzigingen met zich mede:
Vanaf 5 Januari 1947 wordt voor een aantal deelnemers van het Spaarfonds de gelegenheid opgesteld grotere bedragen dan de thans vastgesteld te sparen.
Voorwaarde is, dat deze gelden uitsluitend aangewend zullen worden voor oudtdagsvoorziening. Zij kunnen dus nooit voor andere doeleinden worden bestemd.
Daar de bestaande vorm van het Spaarfonds hierin niet voorziet, wordt aan de bestaande fondsen A, B en C een vierde fonds, D, toegevoegd. Voor dit vierde fonds gelden de volgende bepalingen:

- a. De tot heden door onderneming en deelnemers in fonds A gespaarde gelden, die gespaard zijn ten behoeve van degenen, die aan de voorgestelde nieuwe regeling mogen deelnemen, worden overgebracht naar het nieuwe fonds D.
- b. In dit fonds wordt door onderneming en deelnemer van nu af aan gestort 5% van het bruto inkomen, zonder maximum. (In het spaarfonds werd gestort 2% met een maximum van f 1,20 per week).
- c. De overige reglementaire bepalingen met betrekking tot fonds A, gelden eveneens voor fonds D.
- d. De gelden gespaard in fonds D kunnen alleen worden aangewend om als eerste storting in definitieve pensioenfonds te dienen. Zou dit door overheidsmatregelen niet komen, dan dienen zij voor de aankoop van een onaflosbare en onbelaenbare vijfrente op eigen naam of bij vooroverlijden op naam van de weduwe, ook wanneer men de dienst van VDH gaat verlaten.

Daar fonds D gezien moet worden als een voorloper van een te stichten pensioenfonds, kunnen tot dit fonds slechts toelaten diegenen die vermoedelijk in aanmerking zouden komen voor de pensioenregeling. Dit zijn:

1. Alle mannelijke werknemers, die vóór 1 Januari 1942 in dienst waren bij Van der Heem N.V.
2. Alle ongeschuilde werknemers, die de leeftijd van 30 jaar bereikt hebben en vóór 1 Januari 1942 in dienst waren bij Van der Heem N.V.

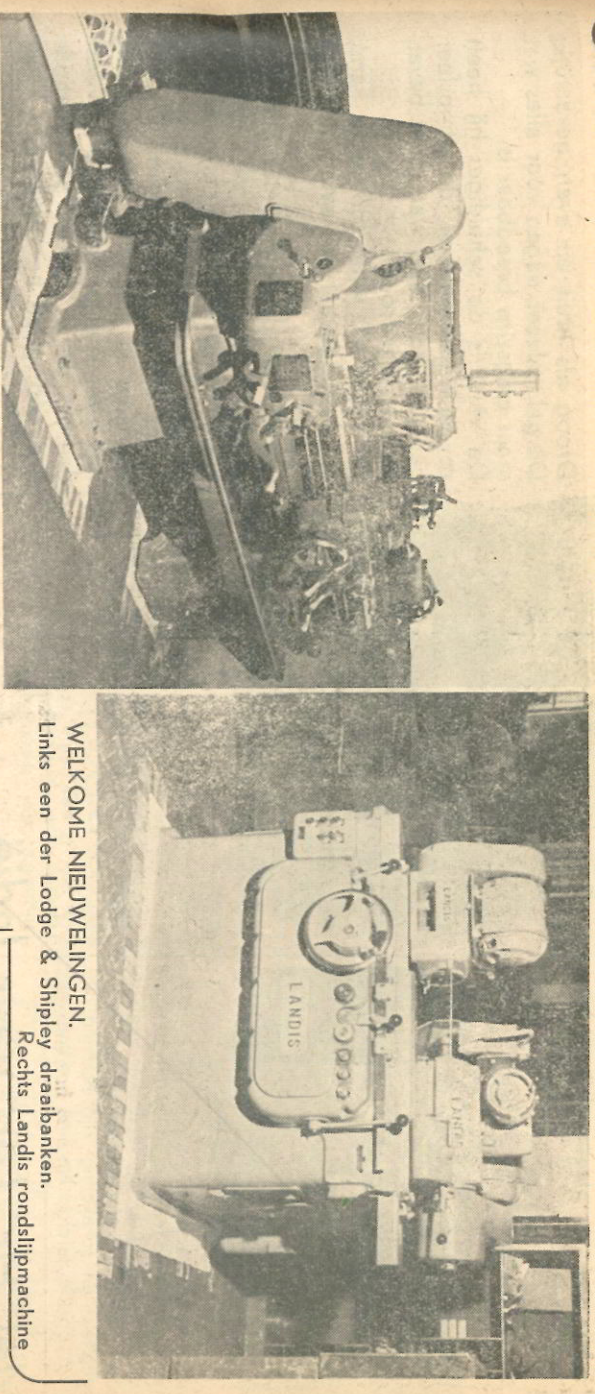
Met deze regeling wordt bereikt, dat thans reeds met premiebetaling kan worden begonnen. Door de bepaling, dat de gespaarde gelden uitsluitend aangewend moeten worden voor aankoop van een oudtdagsvoorziening zal getracht worden de stortingen in mindering te brengen van het belastbaar inkomen. Dit zal voor velen een niet onaanzielijke belastingbesparing betekenen.
Degeenen, die van deze regeling gebruik wenssen te maken kunnen dit vóór 4 Januari, schriftelijk mededelen aan één der leden van de studiekring Verzekeringswezen, t.w.:
Hr. v. d. Linden, afdeling Boekhouding
Hr. Ruijsch van Dugteren, afdeling Personeelszaken.
Hr. Veldkamp, afdeling Organisatie.
Hr. Wezenaar, afdeling Hoofdboekhouding.

Dit is een voorlopige regeling.
Alle voorbereidende maatregelen voor het definitieve pensioenfonds gaan gewoon door.

Spaarfonds DEN HAAG

In de laatst gehouden bestuurvergadering werd bekend gemaakt, dat alle vertegenwoordigers van Van der Heem N.V. in de Stichting Spaarfonds zijn afgetreden, n.l. de heer L. W. van der Heem als voorzitter, de heer G. van Vliet als vice-voorzitter, de heer H. M. Punt als voorzitter commissie van controle.
In de plaats van deze heren zijn door de Directie van Van der Heem N.V. aangewezen:
de heer J. van der Heem, voorzitter.
de heer J. Wezenaar, vice-voorzitter.
de heer J. Glasbergen, voorzitter van de commissie van controle.

ONS * MACHINEPARK * SLUIT * 1946 * GOED * AF

WELKOM NIEUWELINGEN.
Links een der Lodge & Shipley draaibanken.
Rechts Landis rondslijpmachine

Het jaar 1946 heeft ons bij het scheiden van de markt nog enkele aangename verrassingen bereid. Enkele machines die reeds lang in bestelling waren, kwamen binnen en zo arriveerden uit Amerika twee draaibanken Lodge & Shipley, het bekende model selectieve head.
Deze machines zijn opgesteld in de gereedschapmakerij, waar ze nu reeds uitruimende diensten bewijzen.
Voor afdeling Metaalwaren kwam uit de Verenigde Staten een hydraulische rondslijpmachine, fabriekaat Landis, als waardigere replaquant voor de naamgenoot die naar het Oosten verdween.
Tevens werd deze afdeling verblift met twee Zwitserse tandwielraasmachines fabriekaat Micron, die gebruikt zullen worden ten behoeve van de fabricage van handboormachines.
Dit vijftal vormt zo een welkome versterking.

ZUINIG MET ELECTRICITEIT EN GAS

Ook onze toewijzing 20% lager
De kolenvoorziening voor de Nederlandse Industrie is o.a. door de Mijnwerkersstaking in Amerika der mate in het gedrang geraakt, dat ook de bedrijven drastisch op hun energieverbruik moeten bezuinigen.
Oms rantsoen aan elektriciteit en gas is daarom reeds met ingang van deze maand met 20% verlaagd. Dat betekent dat wij niet met onze toewijzing uitkomen als wij op de bestaande voet voortgaan.
Dus gaan wij met ingang van Maandag a.s. bezuinigen. Nu is dat een kunst, waarin wij het tijdens de oorlog reeds ver hebben gebracht en al is het jammer de klok min of meer te moeten terugzetten, de nood dwingt ons daartoe.
Anders zouden wij gedwongen zijn de productie in te krimpen, met alle onaangename gevolgen van minder verdiensite, en de gemiste tijd later te moeten inhalen. Dit is waarschijnlijk niet nodig als iedere kilowattuur stroom en kubieke meter gas maar goed besteed wordt.
Ieder moet er op letten, dat:
— een lamp niet langer brandt dan vereist is, en men op een afdeling bijvoorbeeld s-morgens het licht uitschakelt, zodra de zon op is.
— alle stroomverbruikende machines, werktuigen en gereedschappen zuinig en niet volop worden gebruikt.
— het gasverbruik ook danig beperkt wordt.
Er zijn zo talloze aanwijzingen te geven, doch is dit wel nodig?
Ieder weet, dat er te weinig kolen zijn en dus slechts beperkt energie beschikbaar is. De Spoorwegen laten al treinen uitvallen en tegevoelge van de felle koude zullen het transport per spoor en de verwarming der woonhuizen juist veel kolen vereisen, kolen die in Amerika niet gedolven zijn en

BIBLIOTHEEK DEN HAAG Tijdschriftencirculatie.

Nog altijd denken velen, dat zij een tijdschrift rechtstreeks aan den volgende lezer kunnen doorzenden, zonder inschakeling van de bibliotheek. Dit is beslist verboden, aangezien op deze wijze nimmer kan worden nagegaan, waar een bepaald tijdschrift zich bevindt. Om vergissingen te voorkomen, zal de tijdschriftenadministratie voortaan één naam op het circulatiestrookje vermelden en eerst na terugzending de volgende naam eraan toevoegen. Deze blijft aldus voor U verborgen, zodat vergissingen niet meer mogelijk zijn.

H.I.V.O.

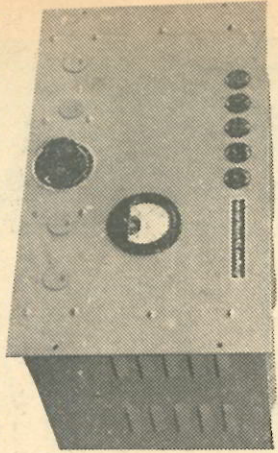
Uit het programma van het Haags Instituut voor Volksontwikkeling lichten we de volgende punten:
2e Kerstdag 3 uur Kerkbijeenkomst in de Waalse kerk (Noordende). Spr.: Meij. Ds. W. S. Wardt, Beckman, Solistische medewerking: Simon Admiraal, orgel, Anneke v. d. Graaf, sopraan en Klaas de Rook, clarinet. 5 Januari 10 uur, Passage theater. Vertoning van de film „Sierra de Teruel (Hoop). Inleiding door Jef Last. Toegang f 0.50. 12 Januari 10 uur, Dars- en Voordrachtochtend in het Odson Theater door Mevr. Nelly Hellman en Drs. G. J. de Voogd.
Deze bijeenkomsten zijn voor VDH-ers toegankelijk.
Verder deelt het H.I.V.O. mede, dat een tweede serie concerten door het Residentie orkest is georganiseerd. Aan deze concerten zal door een drietal bekende solisten worden medegewerkt. De prijs voor deze concerten zal f 2,25 per serie bedragen.
Verdere mededelingen volgen in het VDH-tijde van 18 Januari a.s.
Tenslotte wordt nog gewezen op de cursussen die door het H.I.V.O. worden georganiseerd, waaraan door alle VDH-ers tegen zeer lage prijzen kan worden deelgenomen. Na Kerstmis beginnen o.a. de cursussen: Grote figuren uit de Bijbel (Mej. Ds. W. S. Wardt, Beckman).
Het boek en zijn lezers (Drs. G. J. de Voogd).
Mensentennis (C. Bovenlander).
Architectuur (Jan Buys, Arch. B.V.A.).
Inlichtingen over het H.I.V.O. werk worden gaarne verstrekt op de spreken van de Ald. Sociale Zaken en de Kern (Donderdags tijdens de pauze).

Bezoek aan tentoonstelling DEN HAAG BOUWT OP

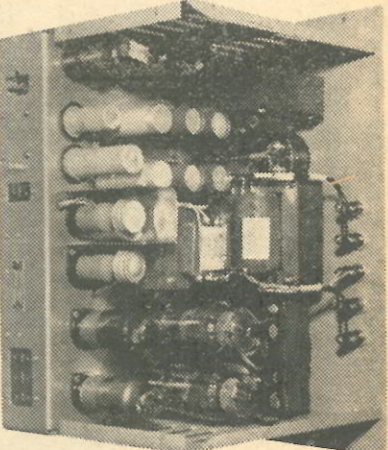
Op verzoek van Ir. v. d. Erve is het bezoek aan de tentoonstelling „Den Haag bouwt op“ verplaatst naar begin Januari.
Verdere bijzonderheden over deze excursie worden vermeld op het aankondigingsbordje in de hall.

Versterkers voor de P.T.I.
Onlangs heeft de afdeling Enkelbriçage aan de P.T.I. een aantal versterkers afgeleverd. Daar dit na de oorlog de eerste activiteit op het gebied van versterkerbouw is, maakte onze fotograaf bijgaand plaatje.

Het zijn balansversterkers met een nuttig afgegeven vermogen van 100 Watt, bestemd voor radiodistributie. De versterker heeft instelbare toon- en sterkteregeling en de gevoeligheid en schakeling zijn zodanig, dat direct op de telefoonlijn kan worden aange-

gesloten. De knop die op de afbeelding zichtbaar is, is van de schakelaar voor het meten van de stroomsterkten der lampen. De 5 knoppes bovendien zijn van de zekeringhouders, uitgevoerd volgens een eigen ontwerp. Ook hier is het begin er weer!

Brand GEVAAR

Droog als kruut en even gevaarlijk. Dit geldt dezer dagen voor alles wat maar enigszins brandbaar is.

De voorst is de schuldige: hij heeft zoveel waterdamp uit de atmosfeer gedreven, dat alles wat vocht bevat, sterk is ingedroogd.

Zo krijgt het vuur zijn grote kans; het brandgevaar is veel groter dan anders.

Onderschat dit gevaar niet; alles wat vroeger voor niet- of moeilijk brandbaar doorging — bijvoorbeeld zaagsel — heeft nu maar weinig nodig om in een oogwenk in licht-ter laaie te staan; brand grijpt nu ook zeer snel om zich heen. Weest daarom dezer dagen voorzichtigter dan ooit; geeft het vuur geen kans.

Burgerlijke Stand.

Den Haag:

Geboren: Paulina, dochter van B. ten Petronella, geboren te Willemstad, Wilhelmsburg, afdeling Meubelmakerij, op 13 Dec. 1946.

Verloofd:

Mej. B. Ouwerschur met den Heer R. N. Nirop, afd. Stempelkenkamer op 25 Dec. 1946. **Mej. M. C. v. Schaik, afd. Correspondentie met den Heer J. de Jager op 25 Dec. 1946. **Mej. B. Kipp, afd. Montage met den Heer A. Kaldenbach op 25 Dec. 1946. **Mej. D. v. Dijk, afd. Stempelkenkamer met den Heer B. van Hove op 26 Dec. 1946. **Gehuwd: **Mej. Onnekink, afd. Loonadministratie met den Heer P. Maastant op 18 Dec. 1946.**********

MOOI RESULTAAT

De collecte voor Ziekentroot die Zaterdag j.l. gehouden werd, bracht op f 340.

Hartelijk dank aan allen, die hieraan medewerkten.

... DOOR SCHADE EN SCHANDE ...
RONDOM EEN GEBEURTENIS
BIJ « DE KROON »
Het is helemaal niet prettig door schade en schande wijs te moeten worden, dat heeft men kort voor de Kerstvacantie bij de Kroon ervaren.
Er is daar een ontplotting geweest — het liep gelukkig goed af en de schade beperkte zich tot een vernielde luchtketel, enige leidingen, die naar beneden kwamen en een flink aantal ruiten die over de Laakweg spelden, benevens een Zondag overwerken voor de Huisvestingsdienst, die het vuilje moest opruimen.
Het had ook anders kunnen gaan; als er per se ongelukken waren geweest had men dit bij de Kroon aan zichzelf te wijten gehad. Want dit was nu een ongeval dat had kunnen worden voorkomen. De toedracht van dat men de compressor met luchtketel van de zandstraalinstallatie voor een ander doel had gebruikt. De veiligheidsschakel werd verworpen. De veiligheidsschakel werd verworpen. De veiligheidsschakel werd verworpen. De veiligheidsschakel werd verworpen.

IDEËËNBUS

De opbrengst der Ideeënbus was ditmaal heel matig; beloofd werden de inzendingen: **Nr. 180: Mej. v. 't Veer, afdeling Montage; het verwijderen van de isolatie van snee-
beling f 10.- en 100 punten.
Een complimente voor Mej. v. 't Veer, omdat voor zover ons bekend, dit de eerste maal is dat een inzending van vrouwelijke zijde komt en beloond wordt.**
Nr. 182: Mr. J. Sleyser, afdeling Huisvesting, betreffende penningstelsel. Beloning f 250 en 25 punten.
Nr. 157: F. J. Doorschot, afd. Meubelmontage. Betreffende het repareren van radiokasten met afwijkende kleur lak. Beloning: f 5.- en 50 punten.

Laat de doorloop vrij !!

Degenen, die 's avonds per auto vervoerd worden, wachten met het koude weer in de hal op de aankomst van de auto's. Dit heeft zijn bezwaren, want daardoor wordt de doorloop belemmerd tot ongerief van allen. Voortaan in de kleedkamers of buiten wachten dus!

FOEI DAMES!

Het is spijtig maar waar, dat de dames van kantoor de toiletten op de 3e etage niet netjes schijnen te kunnen houden; er wordt herhaaldelijk over verontreiniging geklaagd. Kunnen zij de weelde van deze vrijheid niet dragen? Moeten de toiletten worden afgesloten, zodat men eerst de sleutel moet gaan vragen, waardoor bekend wordt wie de smerpeets is? Dat hoeft hier toch niet nodig te zijn.

INHALEN

Dinsdagmiddag 24 Dec. 1946
Het blijkt terwijl van de Loonadministratie gewenst, op andere wijze dan reeds is gepubliceerd, de voorgeschoten perioden van 24 December in te halen.
Totaal moet zowel door fabriek als door kantoor 35 perioden worden ingehaald. Aankomst van de opzet dit te doen op drie achtereenvolgende Zaterdagen met 13-13-9 perioden, thans zal worden ingehaald met 12-12-11 perioden.
Op 4 Januari werd reeds ingehaald 12 perioden.
Vandaag 11 Januari zal het eindsein dus gaan om 12.54 uur (montage 12.48 uur) en op 18 Januari om 12.48 (montage 12.42 uur)

Weest zuinig want:

- grondstoffen zijn schaars en duur
- machines zijn onvervangbaar
- gereedschappen haast niet te koop
- licht en gas gerantsoeneerd
- kolien mondjesmaat

STAGNATIE AUTOVERVOER ROTTERDAM - DEN HAAG

1. Indien door bijzondere omstandigheden 's-morgens een kwartier na de officiële vertrektijd een wagen nog niet bij Uw halte is, komt dan zo spoedig mogelijk per tram en trein naar de fabriek. De reiskosten worden U dan vergoed en de verzuinde tijd is voor rekening van de fabriek (bij uurloons uurloon + 15%).
Door de weersomstandigheden kan nu gemakkelijker stagnatie voorkomen, mede gezien deze bekendmaking wordt echter op Uw aller medewerking gerekend!

Numer 58
het V.D.H-tje
11 Jan. 1947
WEEKLIJKS NIEUWSBLAD VOOR HET PERSONEEL
Radiofabriek: Maanweg - Den Haag
Stofzuigerfabriek: Absteerdijk - Utrecht
VAN DER HEEM N.V. - DEN HAAG - HOLLAND
Rijwielafabriek: Laakweg - Den Haag
Verkoopkantoor: Maanweg - Den Haag

Hoe Karel Knots ons Haagse bedrijf zag

Zijn laatste bezoek in 1946 had Karel Knots geïnteresseerd voor de afdeling die hem het naast aan het hart lag, de Drukkerij. Hier had men iedere week zijn omzwingingen in druk omgezet en door middel van het VDH-tje aan den volke bekend gemaakt. En dus kwam Karel nu zijn verzium goedmaken en eens een kijkje nemen bij de vrolijke drukkers. De meester-drukker gaf uitformulieren die VDH in gebruik had, van de noodzaak hierin eenheid te brengen en de resultaten die men na jarenlang werk bereikt had inzake standaardisatie en normalisatie.
Karel hoorde van lettercorpsen, stygen, clichés en drukvormen. Hij mocht de zelf even grabbelen in de laden met loden letterfries en het lukte hem natuurlijk niet iets bruikbaar te produceren. De zetter demonstreerde hem hoe men het zetsel voor een formulier opbouwde tot letters, lijnen en wit, de metalen vultukken die niet afgedrukt worden. Hij hoorde met verbazing dat drukkers niet rekenen met centimeters of millimeters, doch een apart stelsel hebben van Cicero's en punten. Inmiddels toonde men hem hoe een vorm ingestoten in de pers gezet werd: de drukker draaide aan vele knoppen en handeltjes en daar liep de deegel. Automatisch werden de vellen in- en uitgelegd en het drukken leek kinderspel, tot de pers met een nijdige klapsloeg en de bezwerende hand van den meester nodig was om hem weer te laten draaien.

NUMMER 25 DE DRUKKERIJ

Stapels formulieren werden dagelijks geproduceerd, de boekbinder zat met vouwbenden, lijmpoot, schaar en snijmachine klaar om deze keuring tot bloos te werken, op maat te snijden of verder te bewerken. Het ging alles even ordelijk en genoegeel tot er iemand kwam binnenholten en het magische woord „tekst“ uitte. Het was Vrijdagmiddag en het VDH-tje moest worden gedrukt. Plotseling veranderde de sfeer. De zetter maakte snel een proefdruk van het zetsel, de redacteur hantende vol ijver schaar en lijmpoot en maakte een model, dat de zetter hem uit de handen wegriste en onmiddellijk gebruikte om zijn kant te zetten — er kwam een „vuile“ drukproef, snel werden de fouten gecorrigeerd, nu een volgende, de „schone“ proef, de redacteur zei: drukken, en direct lag de vorm op de steen en werd hij met de nodige commentaar, door den drukker ingestoken. Het magazijn van de pers werd gevuld met papier, het raam met zetsel ingezet, even afstellen en alle kwam de eerste druk. Snel nazien of alle letters goed uitdrukken, zijn regels verwisseld, komen de clichés goed over, ja? dan volle kracht. De pers produceert nu 2000 druks per uur, de zetter is alweer bezig aan de volgende pagina, de drukker bewaakt de volgende druk, smert, let op of er geen letters vollopen en de aldruk goed blijft.
Als de laatste kant van de pers komt, en dat is dikwijls op het allerlaaste nippletje, gaat er weer een zucht van verlichting door de drukkerij, dat de wedloop tegen de klok weer eens gewonnen is. De spanning is geweken en men gaat weer oggewekt aan het formulieren drukken. Genormaliseerd en gestandaardiseerd, zoals het bij ons behoort.